

KÄSKKIRI

Mustla

2. september 2023 nr 1-3/1

Tarvastu Gümnaasiumi hindamise kord

Käskkiri kehtestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse, põhikooli riikliku õppekava, gümnaasiumi riikliku õppekava, Tarvastu Gümnaasiumi õppekava ja Tarvastu Gümnaasiumi õppenõukogu 30. augusti 2023 koosoleku kooskõlastuse alusel.

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Reguleerimisala

- 1.1.1. Käesoleva juhendiga sätestatakse Tarvastu Gümnaasiumi õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, õpilaste järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord.
- 1.1.2. Üleriigiliste tasemetööde, põhikooli lõpueksamitööde ja riigeksamitööde hindamine ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamine on sätestatud riiklikes õigusaktides.

1.2. Hindamise alus

Hindamise alus tuleneb põhikooli riiklikust õppekavast § 19 lõikest 2 ja 4 ning gümnaasiumi riiklikust õppekavast § 15 lõikest 2 ja 3.

1.3. Hindamise eesmärk

- 1.3.1. Hindamise eesmärk tuleneb põhikooli riiklikust õppekavast § 19 lõikest 1 ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast § 15 lõikest 1.
- 1.3.2. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme; järgima kooli kodukorda ja motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

1.4. Hindamisest teavitamine

- 1.4.1. Kooli õppekavas sätestatud õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav kooli kodulehel ja Stuudiumis.
- 1.4.2. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele aineõpetajad õppeaasta või ainekursuse algul.
- 1.4.3. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul.
- 1.4.4. Õpilasel on õigus saada oma klassi- või aineõpetajalt teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.
- 1.4.5. Õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul.

- 1.4.6. Lapsevanemal on õigus saada teavet oma lapse hinnete kohta vastavalt klassi- või aineõpetajalt ja klassijuhatajalt.
- 1.4.7. Õpilase hinnetest teavitatakse õpilast ja tema vanemat Stuudiumi vahendusel ning trimestri lõpus klassitunnistusega e-vormis. Paberil tunnistused väljastatakse klassijuhataja poolt 1. -4. klassi õpilastele. 5. – 9. klassi õpilastele väljastatakse tunnistus paber kandjal klassijuhataja poolt õppeaasta lõpus.
- 1.4.8. Gümnaasiumiõpilased saavad klassijuhatajalt klassitunnistuse õppeaasta lõpul.

2. TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE

2.1. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise skaalad

- 2.1.1. Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse viieballist numbrilist skaalat.
- 2.1.2. Lisaks kasutatakse järgmiseid mõisteid:
 - 2.1.2.1. „tegemata“ (tähis T) – töö, mis tuleb järele teha või vastata;
 - 2.1.2.2. „mittearvestatud“ (tähis MA) – trimester või kursus on jäänud eri põhjustel hindamata.
- 2.1.3. Mõne õppeülesande hindamisel võib õpetaja kasutada hinnangut „arvestatud“ (AR) ja „mittearvestatud“ (MA).

2.2. Hinnete sisu

- 2.2.1. Hinnete sisu tuleneb põhikooli riiklikust õppekavast § 21 lõikest 2 ning gümnaasiumi riiklikust õppekavast § 17 lõikest 2.
- 2.2.2. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4“ 75–89%, hindegaga „3“ 50–74%, hindegaga „2“ 20–49% ning hindegaga „1“ 0–19%.
- 2.2.3. Hinde täpsustamiseks võib kasutada ka + või –.
- 2.2.4. Õpilased, kellele on määratud tugisüsteem, IÕK või LÕK, hinnatakse vastavalt rakendatud õppekavale.

2.3. Õpitulemuste hindamise korraldus

- 2.3.1. Trimestri või kursuse algul teeb aineõpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi.
- 2.3.2. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab aineõpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades tema teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- 2.3.3. Õpitulemuste hindamine jaguneb järgmiselt: kujundav hindamine, õpiprotsessi hindamine, arvestuslik hindamine ja kokkuvõttev hindamine.
- 2.3.4. Õpiprotsessi hindamine on õppimise üksiktulemuste hindamine.
- 2.3.5. Arvestuslik hindamine on ühe tervikliku aineosa käsitlemise järel nõutavatele õpitulemustele hinnangu andmine.
- 2.3.6. Õpilase poolt eelnevat iseseisvat ettevalmistust nõudvate arvestuslike tööde aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega.

- 2.3.7. Otsuse selle kohta, kas ja kuidas kasutatakse arvestuslikul hindamisel protsessihindeid ning kujundava hindamise tulemusi, teeb õpetaja, teavitades sellest õpilasi trimestri või kursuse algul.
- 2.3.8. Õpilasel ei ole üldjuhul rohkem kui kaks kontrolltööd päevas.
- 2.3.9. Kontrolltööde aeg tuleb õpetajal märkida Stuudiumisse.
- 2.3.10. Oskusainetes (muusika, kunst, kehaline kasvatus, tehnoloogiaõpetus, valikained) arvestatakse õpitulemuste arvestuslikul hindamisel ka õpilase individuaalset arengut.
- 2.3.11. 1. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse kõigis õppeainetes hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes. Sõnaliste hinnangute kasutamise põhimõtted ning hinnangute andmise tingimused ja kord on sätestatud ainekavades.
- 2.3.12. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse kõigis õppeainetes lisaks numbrilisele hindamisele ka sõnalisi hinnanguid.
- 2.3.13. Põhikooli III kooliastmes tuleb õpilasel teha loovtöö, üldjuhul 8. klassis. Hinne kantakse Stuudiumisse ja klassitunnistusele.
- 2.3.14. Gümnaasiumiastmes, üldjuhul 11. klassis, tuleb õpilasel koostada uurimistöö.
- 2.3.15. Gümnaasiumi üleminekuklassides, s.t. 10. ja 11. klassis, tuleb õpilasel sooritada kuni kaks tasemetööd direktori poolt valitud õppeainetes. Tasemetöö tulemuslikkust mõõdetakse protsentides.
- 2.3.16. Tarvastu Gümnaasiumi uurimistöö koostamise korralduse ja uurimistöö nõuded kehtestab kooli õppenõukogu ja need avalikustatakse kooli veebilehel.

2.4. **Kujundav hindamine**

Kujundava hindamise mõistet ja regulatsioon on sätestatud põhikooli riiklikus õppekavas § 20 ning gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 16.

2.5. **Järelevastamise ja hinde parandamise kord**

- 2.5.1. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” , „nõrk” või on hinde asemel märke „T”, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks.
- 2.5.2. Järelevastamine toimub kokkuleppel aineõpetajaga üldjuhul kümne õppepäeva jooksul, kui aineõpetaja ei ole kokkuleppel õpilasega määranud selleks teist aega. Kui õpilane pole tähtaja lõpuks nõutavaid arvestuslikult hinnatavaid ülesandeid täitnud, muutub märged „T,“ hindeks „1.“
- 2.5.3. Uus hinne kantakse Stuudiumisse parandushindena (kaldkriipsuga).
- 2.5.4. Kui gümnaasiumiõpilane on puudunud 1/3 ühe kursuse tundidest, on aineõpetajal õigus teha kursuse lõpus õpilasele kirjalik, suuline või praktiline arvestuslik töö kogu kursuse materjali ulatuses. Kursusetöö hinne on arvestusliku hinde kaaluga.

2.6. **Kokkuvõttev hindamine**

- 2.6.1. Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri-, kursuse-, aasta- ning kooliastmehinne.
- 2.6.2. 1. klassi õpilase teadmiste ja oskustele antakse trimestri lõpul kirjalikult kokkuvõtavad sõnalised hinnangud. Nende alusel antakse enne õppeperioodi lõppu kokkuvõtavad sõnalised hinnangud kogu õppeperioodi kohta.
- 2.6.3. I-III kooliastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi kokkuvõtvalt trimestri- ja aastahindega.

- 2.6.4. Trimestrihinne pannakse välja trimestri jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja enne õppeperioodi lõppu trimestrihinnete alusel.
- 2.6.5. Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega.
- 2.6.6. Gümnaasiumi valikkursuste hindamisel võib kasutada hinnanguid "arvestatud (AR)" ja "mittearvestatud (MA)", kui see on sätestatud valikkursuse ainekavas.
- 2.6.7. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.
- 2.6.8. Kokkuvõtva hinde panemisel arvestatakse erinevate hinnete tähtsust ja kaalu, mis ei pea olema hinnete aritmeetiline keskmine.
- 2.6.9. Kui õpilane on puudunud üle 50% vastava aine tundidest või õpilasel on sooritamata rohkem kui üks kolmandik kavandatud õppeülesannetest võib trimestri- või kursusehinde märkida „MA“.
- 2.6.10. Kui põhikooli õpilase trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“, talle on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, rakendatakse tema abistamiseks järgmisi tugisüsteeme: aine järelevastamiseks tugisüsteemi kaardi koostamine, kohustuslikud konsultatsioonitunnid, individuaalse õppekava koostamine, osalemine õpi abi rühmas, osalemine funktsionaalse lugemisoskuse arendamise rühmas jne.
- 2.6.11. Kui õpilasel on trimestri- või kursusehinne märgitud märkega „MA,“ puudulik või nõrk, saab ta seda järele vastata 20 õppepäeva jooksul pärast trimestri või kursuse lõppu. Õppeaasta viimase trimestri või kursusehinde järelevastamine toimub täiendava õppetöö raames.
- 2.6.12. Kui õppeaine trimestri- või kursusehinne on märgitud märkega „MA" ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse õppeaasta lõpul antud trimestri või kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused üldjuhul vastavaks hindele „nõrk“ ning õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 2.6.13. Enne aastahinde väljapanemist peavad olema üldjuhul kõik mitterahuldavad ja mittearvestatud trimestrihinded järele vastatud.
- 2.6.14. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, otsustatakse õppeaine lõplik aastahinne ja/või kooliastmehinne pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 2.6.15. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpuksamite perioodi algust.
- 2.6.16. 12. klassi õpilasele pannakse kooliastmehinded välja enne esimese riigieksami toimumist.
- 2.6.17. Õppeainete kokkuvõtavad trimestri-, kursuse- ja aastahinded kantakse Studiumisse ja klassitunnistusele, aasta- ja kooliastmehinded ka õpilasraamatusse

3. KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

- 3.1. **Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus**
- 3.1.1. Põhikoolis hindab õpilase käitumist ja hoolsust klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
- 3.1.2. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
- 3.1.3. Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse Studiumisse ja klassitunnistusele, käitumishinne ka õpilasraamatusse
- 3.1.4. Gümnaasiumiastmes hindab käitumist klassijuhataja.

3.1.5. Õpilasele antakse arenguvestlusel klassijuhataja poolt vähemalt kord õppeaastas hinnang käitumise kohta.

3.2. **Hoolsuse hindamine**

3.2.1. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

3.2.2. Hindega "väga hea" hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

3.2.3. Hindega "hea" hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

3.2.4. Hindega "rahuldav" hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt, ei täida vahel tundides õpetajate nõudmisi või jätab vahel täitmata kodused õppeülesanded.

3.2.5. Hindega "mitterahuldav" hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.

3.3. **Käitumise hindamine**

3.3.1. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

3.3.2. Hindega „väga hea“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane, kes täidab kooli kodukorra nõudeid järjepidevalt ja käitub üldjoontes väga hästi.

3.3.3. Hindega „hea“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane, kes täidab kooli kodukorra nõudeid järjepidevalt.

3.3.4. Hindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud väikseid eksimusi.

3.3.5. Hindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

4. HINDE JA HINNANGU VAIDLUSTAMINE

4.1. **Hinde ja hinnangu vaidlustamine**

4.1.1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

4.1.2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

5. ÕPILASE TÄIENDAVALLE ÕPPETÖÖLE JA KLASSIKURSUST KORDAMA JÄTMINE NING JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMINE

5.1. Õpilase täiendavale õppetööle jätmise 1.–3. kooliastmel

- 5.1.1. Kui õpilasel on jäänud omandamata õppekavas nõutavad teadmised ja oskused, võib ta jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu.
- 5.1.2. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles trimestri hinne on olnud „puudulik“, „nõrk“, või märkega „MA“ või õpilasele on antud samaväärne kokkuvõttev sõnaline hinnang.
- 5.1.3. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.
- 5.1.4. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

5.2. Õpilase täiendavale õppetööle jätmise gümnaasiumiastmel

- 5.2.1. Õppenõukogu määrab täiendava õppetöö õpilasele, kellel on mõni läbitud kursustest hinnatud „puudulikuks“, „nõrgaks“ või märkega „MA.“
- 5.2.2. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
- 5.2.3. Täiendav õppetöö toimub pärast õppeperioodi lõppu.
- 5.2.4. Õppeainetes, milles õpilasele antakse täiendav õppetöö, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö sooritamist.
- 5.2.5. Gümnaasiumiastme õpilane arvatakse kooli õppenõukogu otsusega koolist välja, kui õpilasele on ühe õppeaasta jooksul kolmes või enamal õppeaines üle poolte kursusehinnetest „nõrgad või „puudulikud.“

5.3. Õpilase järgmise klassi üleviimine ja klassikursust kordama jätmise

- 5.3.1. Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu seadusega sätestatud korras.
- 5.3.2. I-III kooliastmes viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.
- 5.3.3. 10. ja 11. klassi õpilasele, kes ei ilmunud tasemetööle, määratakse kordustöö aeg.
- 5.3.4. Pärast täiendava õppetöö sooritamist muudetakse Stuudiumis põhikooliõpilase aastahinne või gümnaasiumiõpilase kursusehinne.
- 5.3.5. Gümnaasiumiastme õpilane viiakse järgmise klassi, kui tema õppeaasta kursusehinded on vähemalt „rahuldavad“.
- 5.3.6. Põhikooliastmes võib õppenõukogu seadusega sätestatud korras jätta põhjendatud otsusega erandjuhul õpilase klassikursust kordama.

5.4. Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamine

Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamist reguleerib põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 30 ja § 31.

5.5. Individuaalsete tugisüsteemide rakendamine

- 5.5.1. Õpilastele rakendatakse vajadusel järgmisi individuaalseid tugisüsteeme: õpetajate konsultatsioonitunnid; eripedagoogiline abi; funktsionaalse lugemise rühmad 5.-6. klassidele; õpiabirühmad 1.- 4. klassidele; individuaalne õppekava; abiõpetaja ja muid seadusest tulenevaid tugimeetmeid.

- 5.5.2. Kui õpilase trimestri või poolaasta hinne on „puudulik“ või „nõrk“ või märkega „MA“, koostab õpetaja õpiabiplaani (tugisüsteemi kaart).

6. RAKENDUSSÄTTED

- 6.1. Tunnistan kehtetuks direktori 31. augusti 2016 käskkirja nr 1-2/57.

(allkirjastatud digitaalselt)

Karl Kirt
direktor